

Procedury nadawania stopni i tytułu naukowego

prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn
Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej

Webinarium – 2 grudnia 2020 r.

Organizator – Fundacja Science Watch Polska
www.sciencewatch.pl

O czym będzie mowa ?

1. Podstawy prawne procedowania postępowań o awans naukowy.
2. Zmiany podmiotowe w uprawnieniach do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego.
3. Procedury dotyczące nadawania stopnia doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora, w tym wskazanie obowiązujących trybów postępowań.
4. Środki zaskarżenia rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniach o awans naukowy.
5. Weryfikacja uzyskanych stopni oraz tytułu w trybach nadzwyczajnych.
6. Problematyka stosowania przepisów ustawowych dotyczących postępowań o awans naukowy.
7. Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy.

Podstawy prawne procedowania postępowań o awans naukowy

Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789).

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.)

Zmiany podmiotowe w uprawnieniach do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego

Stosownie do art. 174 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (dalej jako ustawa wprowadzająca) uprawnienia jednostek organizacyjnych uczelni do nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego, przyznane na podstawie przepisów dotychczasowych, stają się uprawnieniami uczelni do nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 1.

Z kolei, jak wynika z ust. 2 wskazanego artykułu, uprawnienia instytutów badawczych, instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, międzynarodowych instytutów naukowych utworzonych na podstawie

odrębnych przepisów, działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „międzynarodowymi instytutami naukowymi”, oraz Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego do nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego, przyznane na podstawie przepisów dotychczasowych, stają się uprawnieniami do nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 1.

Zmiany podmiotowe w uprawnieniach do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego

c. d.

Z dniem 1 października 2018 r. dysponentem uprawnień do nadawania stopni doktora lub doktora habilitowanego, w miejsce dotychczasowych rad wydziałów albo innych jednostek organizacyjnych, stały się uczelnie (dalej jako podmioty doktoryzujące lub podmioty habilitujące).

Od dnia 1 października 2018 r. w ramach uczelni sukcesorem prawnym dotychczasowych kompetencji i zadań rad podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni w zakresie nadawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego stał się senat albo inny organ wskazany w statucie uczelni.

**Organy wykonujące w imieniu i na rzecz
uczelni czynności w postępowaniach o awans
naukowy (delegacja ustawowa)**

albo

SENAT

ORGAN WSKAZANY W STATUCIE

Procedury nadawania stopnia doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora

1. Przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne oraz postępowania o nadanie tytułu profesora wszczęte do dnia 30 kwietnia 2019 r.
2. Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, postępowania w sprawie nadawania stopnia doktora habilitowanego oraz postępowania w sprawie nadania tytułu profesora wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

Przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne oraz postępowania o nadania tytułu profesora wszczęte do dnia 30 kwietnia 2020 r.

- Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy wprowadzającej przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne i postępowania o nadanie tytułu profesora wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, są przeprowadzane na zasadach dotychczasowych, z tym że jeżeli nadanie stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora następuje po dniu 30 kwietnia 2019 r., stopień lub tytuł nadaje się w dziedzinach i dyscyplinach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 tej ustawy.
- Z kolei, stosownie do ust. 2 wskazanego artykułu ustawy wprowadzającej w okresie od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, do dnia 30 kwietnia 2019 r. przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne i postępowania o nadanie tytułu profesora wszczyna się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne oraz postępowania o nadanie tytułu profesora wszczęte do dnia 30 kwietnia 2020 r. c. d.

Najważniejsze zmiany proceduralne oraz materialne

- ✓ Uchwały podjęte przy użyciu środków komunikacji elektronicznej przez komisje i zespoły podpisywane są odpowiednio przez przewodniczącego komisji albo zespołu.
- ✓ Po dniu 30 kwietnia 2019 r. nadanie stopnia doktora, doktora habilitowanego albo tytułu profesora następuje w oparciu o klasyfikację dziedzin i dyscyplin określoną w przepisach rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1818).
- ✓ Niezakończone postępowania do dnia 31 grudnia 2022 r. odpowiednio umarza się (art. 105 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego – dalej jako kpa – albo zamyka się (art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (dalej jako ustawa z 2003 r.) – brak w wyznaczonym terminie przystąpienia do egzaminów doktorskich albo przedstawienia rozprawy doktorskiej.
- ✓ Od dnia 1 października 2019 r. wyłączna delegacja kompetencji dla senatu uczelni do podejmowania czynności w postępowaniu o nadanie tytułu profesora.

Przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne oraz postępowania o nadanie tytułu profesora wszczęte do dnia 30 kwietnia 2020 r. c. d.

Najważniejsze zmiany proceduralne oraz materialne

- ✓ Z dniem 1 stycznia 2021 r. w kompetencje i zadania Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów w zakresie podejmowania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniach habilitacyjnych oraz w postępowaniach o nadanie tytułu profesora w wyniku sukcesji prawnej wejdzie Rada Doskonałości Naukowej.
- ✓ Możliwość wszczynania postępowań w sprawie stwierdzenia nieważności postępowania o awans naukowy, o których mowa w art. 29a ust. 1 ustawy z 2003 r., ustąpiła z dniem 1 października 2019 r.
- ✓ Możliwość wznowiania postępowań o awans naukowy na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy z 2003 r. (ujawnione okoliczności wskazujące na to, że stopień doktora lub doktora habilitowanego albo tytuł profesora został nadany na podstawie dorobku powstałego z naruszeniem prawa, w tym praw autorskich, lub dobrych obyczajów w nauce) ustępuje z dniem 1 stycznia 2021 r., z tym że - co jest zasadniczą różnicą od regulacji wynikających z kpa – postępowania te prowadzi się na podstawie przepisów prawa obowiązujących w dniu nadawania stopnia albo tytułu, nie zaś obowiązujących w dniu wydawania rozstrzygnięcia.

Procedury nadawania stopnia doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora - tryby postępowań -

Postępowania o awans naukowy

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

- podmioty prowadzące postępowanie -

- Stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki nadaje, w drodze decyzji administracyjnej:
 - 1) w uczelni – senat lub inny organ uczelni, o którym mowa w art. 28 ust. 4 (zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 8 – nadawanie stopnia doktora lub doktora habilitowanego – może być wykonywane przez inny określony w statucie organ uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2. Statut może określić tylko jeden organ w zakresie danej dyscypliny, a w przypadku uczelni spełniającej warunek, o którym mowa w art. 185 ust. 3 – w zakresie danej dziedziny);
 - 2) w instytucie PAN, w instytucie badawczym oraz w instytucie międzynarodowym – rada naukowa. (art. 178 ust.1 ustawy).
- Czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora może dokonywać komisja powołana przez organ, o którym mowa w art. 178 ust. 1. (art. 192 ust. 1 ustawy).

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

- materialnoprawne podstawy nadania stopnia doktora -

**Art. 186 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.
Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z
2020 r. poz. 85 z późn. zm.) – dalej jako ustawa.**

Stopień doktora nadaje się osobie, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny lub posiada dyplom, o którym mowa w art. 326 ust. 2 pkt 2 lub art. 327 ust. 2, dający prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała;
- 2) uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2;
- 3) posiada w dorobku co najmniej:
 - a) 1 artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub **(spójnik „lub”: alternatywa nierozłączna oznaczająca konieczność spełnienia co najmniej jednego z warunków)**

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

- materialnoprawne podstawy nadania stopnia doktora – c. d.

Art. 186 ust. 1 ustawy.

- b) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, albo rozdział w takiej monografii, lub
- c) dzieło artystyczne o istotnym znaczeniu;
- 4) przedstawiła i obroniła rozprawę doktorską;
- 5) spełniła inne wymagania określone przez podmiot doktoryzujący.

! Co istotne w świetle przyjętych rozwiązań przez ustawodawcę należy przyjąć, że spełnienie warunku dotyczącego posiadania w dorobku określonej publikacji nie wyklucza możliwości jej włączenia w skład rozprawy doktorskiej. Ustawodawca przyznał jednocześnie podmiotom doktoryzującym uprawnienie do określenia innych wymagań warunkujących nadanie stopnia doktora, przy czym zasadnym jest przyjęcie, iż sformułowanie „inne wymagania” nie powinno zakresowo dotyczyć wymagań dotyczących posiadania w dorobku określonych publikacji, gdyż warunek ten już został unormowany w ustawie.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

**- materialnoprawne podstawy nadania stopnia doktora –
c. d.**

Art. 186 ust. 2 ustawy.

W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, stopień doktora można nadać osobie niespełniającej wymagań określonych w ust. 1 pkt 1, będącej absolwentem studiów pierwszego stopnia lub studentem, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe – c. d.

Przygotowanie rozprawy doktorskiej

- Opieka naukowa nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej jest sprawowana przez promotora lub promotorów albo przez promotora i promotora pomocniczego (z zastrzeżeniem okresu przejściowego, o czym będzie mowa dalej) – art. 190 ust. 1 ustawy.
- Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej.
- Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.
- Rozprawę doktorską może stanowić praca pisemna, w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe – c. d.

Przygotowanie rozprawy doktorskiej

! Wskazane przepisy normują definicję legalną rozprawy doktorskiej. Sformułowanie "rozprawę doktorską może stanowić praca pisemna" stanowi zatem przedmiot zakresowy definicji pojęcia rozprawy doktorskiej. Z kolei sformułowanie "w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej" jest przykładowym wyliczeniem form pracy pisemnej. O ile w przypadku rozprawy doktorskiej, będącej monografią naukową albo zbiorem opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, należy odnosić się do ich legalnej definicji zawartej odpowiednio w § 9 (artykuł naukowy) i § 10 (monografia naukowa) rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 392), o tyle w przypadku rozprawy doktorskiej, mającej inną formę pracy pisemnej (np. manuskryptu), dopuszczalnym jest, by praca ta nie była opublikowana. Mając powyższe na uwadze, należy uznać, iż w świetle art. 187 ust. 3 ustawy dopuszczalne jest, aby rozprawa doktorska, jako praca pisemna, składała się po części z prac opublikowanych, jak i takich, których wyniki jeszcze nie zostały opublikowane.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe – c. d.

Przygotowanie rozprawy doktorskiej

- Przygotowanie rozprawy doktorskiej odbywa się w trybie:
 - 1) kształcenia doktorantów;
 - 2) eksternistycznym.
- Rozprawa doktorska powstaje przed wszczęciem postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.
- **Kształcenie doktoranta (w szkole doktorskiej) kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej (art. 204 ust. 1 ustawy). Co do zasady tryb złożenia rozprawy doktorskiej oraz sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego, w przypadkach uczestników szkoły doktorskiej, odbywa się na zasadach określonych w regulaminie szkoły doktorskiej. W pozostałych przypadkach zagadnienia te określa właściwa uchwała senatu albo rady naukowej podmiotu doktoryzującego (art. 192 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy).**

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe – c. d.

Przebieg postępowania

- Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna się na wniosek osoby spełniającej wymagania określone w art. 186 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2. Do wniosku dołącza się rozprawę doktorską wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów. (art. 189 ustawy).

Za datę wszczęcia postępowania należy przyjąć dzień doręczenia wniosku wraz z rozprawą doktorską, który spełnia wymagania określone przez podmiot doktoryzujący. W odróżnieniu od dotychczasowego stanu prawnego przepisy nie przewidują wydania rozstrzygnięcia w sprawie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

- W postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora wyznacza się 3 recenzentów spośród osób niebędących pracownikami podmiotu doktoryzującego oraz uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego, instytutu międzynarodowego, Centrum Łukasiewicz albo instytutu Sieci Łukasiewicz, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora. Recenzenci sporządzają recenzje rozprawy doktorskiej w terminie 2 miesięcy od dnia jej doręczenia. (art. 190 ust. 2 i 3 ustawy).

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe – c. d.

Przebieg postępowania

Promotorem i recenzentem może być osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, a promotorem pomocniczym – osoba posiadająca stopień doktora. (art. 190 ust. 4 ustawy). **Co istotne, w odróżnieniu od dotychczasowych regulacji prawnych, z literalnego brzmienia wskazanego przepisu wynika, że funkcję promotora pomocniczego może pełnić także osoba legitymująca się stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora.**

- Do obrony rozprawy doktorskiej może być dopuszczona osoba, która uzyskała pozytywne recenzje od co najmniej 2 recenzentów oraz spełniła wymagania, o których mowa w art. 186 ust. 1 pkt 5. (art. 191 ust. 1 ustawy). **Przepisy ustawy nie przewidują przy tym, w odróżnieniu od ustawy z 2003 r., rozstrzygnięcia w przedmiocie przyjęcia obrony rozprawy doktorskiej.**
- W przypadku niedopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej albo wydania decyzji o odmowie nadania stopnia doktora, ta sama rozprawa nie może być podstawą do ponownego ubiegania się o nadanie stopnia doktora. (art. 193 ust. 5 ustawy).

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe – c. d.

Autonomia podmiotów doktoryzujących

Unormowania ustawy wprowadzają wysoki poziom autonomii podmiotów doktoryzujących w zakresie przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora. Brak jest przepisów wykonawczych do ustawy, które regulowałyby szczegółowy tryb i warunki przeprowadzania czynności w tych postępowaniach.

Jednocześnie ustawa przewiduje, iż senat albo rada naukowa określi sposób postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, w szczególności:

- 1) sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego;
- 2) zasady ustalania wysokości opłaty za postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora w trybie eksternistycznym oraz zwalniania z tej opłaty;
- 3) tryb złożenia rozprawy doktorskiej;
- 4) tryb powoływania oraz zakres czynności komisji, o której mowa w ust. 1;
- 5) sposób wyznaczania recenzentów;
- 6) sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym;

**Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynane od dnia
1 października 2019 r.
- regulacje procesowe –
c. d.**

**Autonomia podmiotów
doktoryzujących**

7) sposób weryfikacji spełnienia wymagania, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. a i b, w przypadku publikacji wieloautorskich. Ust. 3. Senat albo rada naukowa może określić wymagania, o których mowa w art. 186 ust. 1 pkt 5, lub dodatkowe warunki dopuszczenia do obrony. (art. 192 ust. 2 ustawy).

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

- podmioty prowadzące postępowanie -

- Stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki nadaje, w drodze decyzji administracyjnej:
 - 1) w uczelni – senat lub inny organ uczelni, o którym mowa w art. 28 ust. 4 (zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 8 – nadawanie stopnia doktora lub doktora habilitowanego – może być wykonywane przez inny określony w statucie organ uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2. Statut może określić tylko jeden organ w zakresie danej dyscypliny, a w przypadku uczelni spełniającej warunek, o którym mowa w art. 185 ust. 3 – w zakresie danej dziedziny);
 - 2) w instytucie PAN, w instytucie badawczym oraz w instytucie międzynarodowym – rada naukowa. (art. 178 ust.1 ustawy).
- **Określone czynności procesowe w toku postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego są podejmowane także przez komisję habilitacyjną, jak i w pewnym zakresie Radę Doskonałości Naukowej.**

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

- materialnoprawne podstawy nadania stopnia doktora habilitowanego -

Art. 219 ust. 1 ustawy

Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

**- materialnoprawne podstawy nadania stopnia doktora habilitowanego –
c. d.**

Art. 219 ust. 2 ustawy

Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

Art. 219 ust. 3 ustawy

Obowiązek publikacji nie dotyczy osiągnięć, których przedmiot jest objęty ochroną informacji niejawnych.

! Z literalnego brzmienia art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy wynika, że ocenie w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podlega cały przedłożony przez osobę ubiegającą się o nadanie stopnia dorobek, przy czym koniecznym jest posiadanie w ramach tego dorobku określonych prac, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a-c.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

- materialnoprawne podstawy nadania stopnia doktora habilitowanego – c. d.

Co istotne, w odróżnieniu od uprzedniego stanu prawnego, wskazane osiągnięcia stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny nie muszą być uzyskane po nadaniu stopnia doktora. Tym samym, ocenie w omawianym postępowaniu może podlegać całość kariery naukowo-badawczej kandydata do stopnia doktora habilitowanego.

Pewnym *novum*, w porównaniu do przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, które były unormowane w ustawie z 2003 r., jest wykazywanie się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Wskazać należy, że użyte sformułowanie „w szczególności zagranicznej” odnosi się do podkreślenia wagi aktywności naukowej w podmiotach zagranicznych, nie zaś jako warunku koniecznego do spełnienia.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.
- regulacje procesowe –

Przebieg postępowania

Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczyna się na wniosek składany do podmiotu habilitującego za pośrednictwem RDN.

Wniosek obejmuje:

- 1) opis kariery zawodowej;
- 2) wykaz osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2;
- 3) wskazanie podmiotu habilitującego wybranego do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. (art. 220 ust. 1 i 2 ustawy).

Wskazać należy w tym miejscu, że podmioty habilitujące, w oparciu o upoważnienie zawarte w art. 221 ust. 14 pkt 1 ustawy, mogą przewidywać dodatkowe albo uszczegółowione wymagania dokumentacyjne wniosku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

- regulacje procesowe –
c. d.

Przebieg postępowania

- W terminie 4 tygodni od dnia otrzymania wniosku Rada Doskonałości Naukowej dokonuje jego oceny formalnej. (art. 221 ust. 1 ustawy). **Podkreślić należy, że ocena ta może być dokonywana jedynie w oparciu wymagania ustawowe, nie zaś indywidualnie przyjęte przez podmioty habilitujące.**

Na stronie internetowej Rady Doskonałości Naukowej zostały opublikowane zalecenia i przykładowe wzory dokumentacji wniosku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Dostępne są one pod poniższym linkiem:

<https://www.rdn.gov.pl/postepowanie-habilitacyjne.html>

- W terminie 4 tygodni od dnia otrzymania wniosku przez podmiot habilitujący może on nie wyrazić zgody na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwrócić wniosek do RDN. (art. 221 ust. 2 ustawy). **Termin wskazany w tym przepisie ma charakter zawity, co oznacza, że po jego przekroczeniu ustępuje możliwość odmowy wyrażenia zgody na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.**

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.
- regulacje procesowe –
c. d.

Przebieg postępowania

- W przypadku niewyrażenia zgody, RDN niezwłocznie wyznacza inny podmiot habilitujący i przekazuje wniosek temu podmiotowi. (art. 220 ust. 3 ustawy).
- W terminie 12 tygodni od dnia otrzymania wniosku RDN wyznacza 4 członków komisji habilitacyjnej, w tym przewodniczącego i 3 recenzentów, spośród osób posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową, niebędących pracownikami podmiotu habilitującego ani uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego albo instytutu międzynarodowego, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora habilitowanego. (art. 220 ust. 4 ustawy). **Rada Doskonałości Naukowej dokonuje wyznaczenia recenzentów w drodze losowania, co wynika z art. 240 ust. 2 ustawy. Z brzmienia tego przepisu wynika, że osoby wskazywane w skład komisji habilitacyjnej nie mogą być pracownikami podmiotu przeprowadzającego postępowanie oraz podmiotu, w którym jest zatrudniona osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, jednakże nie muszą być zatrudnieni w uczelni, instytucie PAN, instytucie badawczym albo instytucie międzynarodowym.**

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

**- regulacje procesowe –
c. d.**

Przebieg postępowania

- Podmiot habilitujący, w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania informacji o członkach komisji habilitacyjnej wyznaczonych przez RDN, powołuje komisję habilitacyjną. Komisja składa się z:
- 1) 4 członków wyznaczonych przez RDN;
 - 2) 2 członków posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, zatrudnionych w podmiocie habilitującym, w tym sekretarza;
 - 3) recenzenta posiadającego stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową, niebędącego pracownikiem podmiotu habilitującego. (art. 221 ust. 5 ustawy).

Co istotne kompetencja dotycząca powołania komisji habilitacyjnej, w odróżnieniu od uprzedniego stanu prawnego, została przypisana podmiotowi przeprowadzającemu postępowanie.

Recenzentem nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat dwukrotnie nie dochowała terminu, o którym mowa w ust. 8., tj. w terminie 8 tygodni od dnia doręczenia wniosku nie dokonała jego oceny.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

**- regulacje procesowe –
c. d.**

Przebieg postępowania

Co ciekawe, zgodnie z literalnym brzmieniem art. 221 ust. 8 ustawy recenzenci dokonują oceny, czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy. Wynikać z tego może, że ocenie recenzentów nie podlega ewentualne spełnienie pozostałych przesłanek ustawowych warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, np. dotyczących wykazywania się istotną aktywnością naukową albo artystyczną. Niemniej przesłanka ta podlega obowiązkowo ocenie podmiotu habilitującego.

- **Komisja habilitacyjna może przeprowadzić kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych albo artystycznych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego. Kolokwium przeprowadza się w przypadku osiągnięć w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych. (art. 221 ust. 9 ustawy).**

Wskazany jest, by sposób przeprowadzania kolokwium habilitacyjnego był szczegółowo określony w uchwale podmiotu habilitującego podjętej na podstawie upoważnienia, o którym mowa w art. 221 ust. 14 pkt 1 ustawy.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

**- regulacje procesowe –
c. d.**

Przebieg postępowania

- Uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym. Na wniosek osoby ubiegającej się o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne. (art. 221 ust. 10 ustawy).

Ustawa nie precyzuje, w jakim terminie osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego może złożyć wniosek o podjęcie przedmiotowej uchwały w głosowaniu tajnym. W konsekwencji tego należy przyjąć, że może zostać to uczynione w dowolnym momencie, umożliwiającym uwzględnienie tego żądania przez komisję habilitacyjną.

Wskazany przepis wprowadza także wiążący charakter recenzji. Nie zwalnia to przy tym komisji habilitacyjnej z obowiązku podjęcia uchwały zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, co może rodzić wątpliwości, w szczególności gdy wpłynęły co najmniej dwie negatywne recenzje. Można wyobrazić sobie, że w takim przypadku głosowanie będzie mimo wszystko pozytywne, co spowodowałoby skomplikowaną sytuację formalno-prawną.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

**- regulacje procesowe –
c. d.**

Przebieg postępowania

- Komisja habilitacyjna w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania recenzji przekazuje podmiotowi habilitującemu uchwałę, o której mowa w ust. 10, wraz z uzasadnieniem i dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. (art. 221 ust. 11 ustawy).
- Na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 10, podmiot habilitujący, w terminie miesiąca od dnia jej otrzymania, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania. Podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku gdy opinia, o której mowa w ust. 10, jest negatywna. (art. 221 ust. 12 ustawy).

Terminy wskazane powyżej należy uznać za instrukcyjne. Podkreślenia wymaga, że podmiot habilitujący jest związany uchwałą komisji habilitacyjnej w przypadku, gdy zawiera ona opinię negatywną. W tym przypadku, mając na uwadze, że co do zasady głosowania właściwych organów podmiotów habilitujących mają charakter tajny, również może powstawać wątpliwość odnośnie do podjęcia decyzji o odmowie nadania stopnia.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

1 października 2019 r.

**- regulacje procesowe –
c. d.**

Sankcje administracyjne

➤ W przypadku wycofania wniosku po powołaniu komisji habilitacyjnej:

- 1) ten sam wniosek nie może być podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w innym podmiocie habilitującym;
- 2) wnioskodawca nie może ubiegać się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przez okres 2 lat. (art. 221 ust. 13 ustawy).

Redakcja przytoczonych unormowań może wzbudzać wątpliwości poprzez użycie niedookreślonych sformułowań jak:

- „wycofanie wniosku” – co nie jest tożsame z brzmieniem art. 105 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w którym mowa jest o umorzeniu postępowania na wniosek;
- „ten sam wniosek” – gdyż nie pozostaje jasnym, jaka zmiana wniosku będzie skutkowałą uznaniem, że nie jest to ten sam wniosek.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia

**1 października 2019 r.
- regulacje procesowe –
c. d.**

**Autonomia podmiotów
habilitujących**

Podobnie jak w przypadku postępowania w sprawie nadania stopnia doktora unormowania ustawy wprowadzają wysoki poziom autonomii podmiotów habilitujących w zakresie przeprowadzania omawianych postępowań. Brak jest przepisów wykonawczych do ustawy, które regulowałyby szczegółowy tryb i warunki przeprowadzania czynności w tych postępowaniach, jak i takich – w porównaniu do uprzedniego stanu prawnego – które odnosiłyby się do kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Jednocześnie ustawa przewiduje, iż senat albo rada naukowa określi:

- 1) szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego;
- 2) zasady ustalania wysokości opłaty za postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz zwalniania z tej opłaty;
- 3) sposób wyznaczania członków komisji habilitacyjnej.

Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowania w sprawie nadawania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - okres przejściowy -

- **Tzw. okres przejściowy dotyczy postępowań w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.**
- Zgodnie z art. 179 ust. 6 pkt 1 ustawy wprowadzającej postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesora wszczęte po dniu 30 września 2019 r. prowadzi się na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, z tym że:
 - 1) w postępowaniach wszczętych do dnia 31 grudnia 2021 r. do osiągnięć, o których mowa w:
 - a) art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. a, zalicza się także artykuły naukowe opublikowane (**przesłanka materialnoprawna warunkująca nadania stopnia doktora dotycząca posiadania w dorobku określonej publikacji**):
 - w czasopiśmie naukowych lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, ujętych w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b tej ustawy, przed dniem ogłoszenia tego wykazu,
 - przed dniem 1 stycznia 2019 r. – w czasopiśmie naukowych, które były ujęte w części A albo C wykazu czasopiśm naukowych ustalonego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 169 pkt 4 i ogłoszonego komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 stycznia 2017 r. albo były ujęte w części B tego wykazu, przy czym artykułom naukowym w nich opublikowanym przyznanych było co najmniej 10 punktów,

**Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowania
w sprawie nadawania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia 1
października 2019 r.
- okres przejściowy -
c.d.**

b) art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. b oraz art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a tej ustawy (**przesłanka materialnoprawna warunkująca nadanie stopnia doktora i doktora habilitowanego**), zalicza się także monografie naukowe wydane przez: – wydawnictwo ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a tej ustawy, przed dniem ogłoszenia tego wykazu, – jednostkę organizacyjną podmiotu, którego wydawnictwo jest ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a tej ustawy.

➤ **Dzięki inicjatywnie środowiska naukowego, jak i Rady Doskonałości Naukowej, został zniesiony cenzus czasowy dotyczący możliwości wskazywania w ramach postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, w zakresie powiązanego tematycznie cyklu artykułów naukowych, artykułów naukowych opublikowanych przed rokiem 2019. Obecnie kwestię tę normuje art. 179 ust. 6 pkt 2 ustawy wprowadzającej w brzmieniu:**

W postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego do osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b tej ustawy, zalicza się także artykuły naukowe opublikowane:

a) w czasopismach naukowych lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, ujętych w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b tej ustawy, przed dniem ogłoszenia tego wykazu,

**Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowania
w sprawie nadawania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia 1
października 2019 r.
- okresie przejściowy -
c.d.**

b) przed dniem 1 stycznia 2019 r. – w czasopismach naukowych, które były ujęte w części A albo C wykazu czasopism naukowych ustalonego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 169 pkt 4 i ogłoszonego komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 stycznia 2017 r. albo były ujęte w części B tego wykazu, przy czym artykułom naukowym w nich opublikowanym przyznanych było co najmniej 10 punktów.

- Jak wynika z art. 179 ust. 7 ustawy wprowadzającej w przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020 i ubiegają się o nadanie stopnia doktora na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w art. 1, postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna złożenie wniosku o wyznaczenie promotora lub promotorów. **Jest to istotna odmienność od postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczynanego na wniosek uczestnika szkoły doktorskiej oraz w trybie eksternistycznym, gdzie postępowanie wszczyna się na wniosek o jego wszczęcie, zaś rozprawa doktorska powstaje przed wszczęciem przedmiotowego postępowania. Znacząca różnica dotyczy także braku możliwości powoływania promotora pomocniczego w postępowaniu wszczynanym na wniosek uczestnika studiów doktoranckich.**

**Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz postępowania
w sprawie nadawania stopnia doktora habilitowanego wszczynane od dnia 1
października 2019 r.
- okresie przejściowy -
c.d.**

- Stosownie do art. 179 ust. 8 ustawy wprowadzającej w przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020 i ubiegają się o nadanie stopnia doktora na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w art. 1, efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzane na zasadach dotychczasowych. **W konsekwencji tego uregulowania zastosowanie znajdują przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 r. poz. 261), co determinuje weryfikację efektów uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego poprzez zdanie odpowiedniego egzaminu albo przedłożenie przez wnioskodawcę certyfikatu potwierdzającego znajomość nowożytnego języka obcego zgodnie z załącznikiem nr 1 wskazanego rozporządzenia.**

Postępowania w sprawie nadania tytułu profesora wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

- materialnoprawne podstawy nadania tytułu profesora -

Art. 227 ust. 1 ustawy

Tytuł profesora może być nadany osobie, która:

- 1) posiada stopień naukowy doktora habilitowanego oraz:
 - a) wybitne osiągnięcia naukowe krajowe lub zagraniczne,
 - b) uczestniczyła w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbyła staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadziła badania naukowe lub prace rozwojowe w uczelniach lub instytucjach naukowych, w tym zagranicznych,
- 2) posiada stopień doktora habilitowanego w zakresie sztuki oraz wybitne osiągnięcia artystyczne – a także spełnia wymaganie, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 5 **(w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 430, 399, 447, 534 i 1571), nie pełniła w nich służby ani nie współpracowała z tymi organami).**

Postępowania w sprawie nadania tytułu profesora wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

- materialnoprawne podstawy nadania tytułu profesora -
c. d.

Art. 227 ust. 2 i 3 ustawy

W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych albo artystycznych, tytuł profesora może być nadany osobie posiadającej stopień doktora. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, może stanowić zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne.

Postępowania w sprawie nadania tytułu profesora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe -

Przebieg postępowania

Postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora wszczyna się na wniosek osoby, o której mowa w art. 227 ust. 1 albo 2, zawierający uzasadnienie wskazujące na spełnienie wymagań, o których mowa w art. 227, składany do RDN. (art. 228 ust. 1 ustawy).

Ustawa nie normuje wymagań dokumentacyjnych wniosku. Na stronie internetowej Rady Doskonałości Naukowej zostały opublikowane zalecenia i przykładowe wzory dokumentacji wniosku w sprawie nadania tytułu profesora. Dostępne są one pod poniższym linkiem:

<https://www.rdn.gov.pl/postepowanie-w-sprawie-nadania-tytulu-profesora.html>

Postępowania w sprawie nadania tytułu profesora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe- c. d.

Przebieg postępowania

- RDN odmawia wszczęcia postępowania w sprawie nadania tytułu profesora, jeżeli wniosek w sposób oczywisty nie spełnia przesłanek określonych w art. 227. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do RDN. (art. 228 ust. 2 ustawy).

Należy przyjąć, że merytoryczna ocena osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie tytułu profesora nie spełnia przesłanki uznania braku spełnienia w sposób oczywisty przesłanek określonych w art. 227 ustawy.

- RDN powołuje 5 recenzentów, którym zleca wydanie opinii w zakresie spełnienia wymagań, o których mowa w art. 227 ust. 1 albo 2. (art. 228 ust. 3 ustawy).

Recenzenci powoływani są w drodze losowania.

Recenzentem w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora może być osoba posiadająca:

- 1) tytuł profesora w zakresie danej dziedziny lub
- 2) co najmniej stopień doktora zatrudniona przez co najmniej 5 lat w zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej na stanowisku profesora, która:

Postępowania w sprawie nadania tytułu profesora wszczynane od dnia 1 października 2019 r. - regulacje procesowe- c. d.

Przebieg postępowania

- a) przez okres co najmniej 5 lat kierowała samodzielnie zespołem badawczym oraz**
- b) posiada znaczący dorobek w zakresie danej dziedziny.**

Recenzentem nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat dwukrotnie nie dochowała terminu, o którym mowa w art. 228 ust. 4, tj. sporządzenia recenzji w terminie 3 miesięcy od dnia zlecenia jej wydania.

- RDN, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania opinii, w drodze decyzji administracyjnej:
 - 1) występuje do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora albo
 - 2) odmawia wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora. (art. 228 ust. 5 ustawy).

Postępowania w sprawie nadania tytułu profesora wszczynane od dnia 1 października 2019 r.

- regulacje procesowe-

c. d.

Przebieg postępowania

- RDN, w terminie 21 dni od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 228 ust. 5 pkt 1, składa do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o nadanie tytułu profesora.

Wniosek obejmuje w praktyce przekazanie właściwej decyzji administracyjnej oraz sporządzonych w toku postępowania recenzji.

Sankcje administracyjne

Osoba ubiegająca się o tytuł profesora może wystąpić z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego nadania po upływie co najmniej 5 lat w przypadku:

- 1) ostatecznego postanowienia, o którym mowa w ust. 2;
- 2) ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 5 pkt 2.

Poprzez ostateczne postanowienie albo ostateczną decyzję należy rozumieć sytuację, w której w administracyjnym toku postępowania nie przysługuje od nich zażalenie, odwołanie albo wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Środki zaskarżania rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniach o awans naukowy

- postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora -

Odmowa dopuszczenia do obrony

Stosownie do art. 191 ust. 2 ustawy na postanowienie o odmowie dopuszczenia do obrony przysługuje zażalenie do RDN. RDN wydaje decyzje w tej sprawie po zasięgnięciu opinii co najmniej 2 recenzentów. (art. 238 ust. 2).

Ustawa nie zawiera szczególnych unormowań dotyczących wskazanego środka zaskarżenia, co oznacza, że zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 178 ust. 3 ustawy należy do niego odpowiednio stosować przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (dalej jako Kpa).

Co zatem wynika z Kpa?:

- zażalenia wnosi się w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia stronie, a gdy postanowienie zostało ogłoszone ustnie – od dnia jego ogłoszenia stronie. (art. 141 § Kpa).
- zażalenie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia. Wystarczy, jeżeli z zażalenia wynika, że strona nie jest zadowolona z wydanego postanowienia. Przepisy szczególne mogą ustalać inne wymogi co do treści zażalenia. (art. 128 w zw. z art. 144 Kpa).

Środki zaskarżania rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniach o awans naukowy

- postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora – c. d.

Odmowa dopuszczenia do obrony

- zażalenie wnosi się do właściwego organu odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał decyzję. (art. 129 § 1 wz. z art. 144 Kpa). W konsekwencji tego przepisu zażalenie na odmowę dopuszczenia do obrony można wnieść do Rady Doskonałości Naukowej za pośrednictwem właściwego organu podmiotu doktoryzującego, który wydał postanowienie w tym przedmiocie.
- zażalenie wnosi się w terminie czternastu dni od dnia doręczenia postanowienia stronie, a gdy postanowienie zostało ogłoszone ustnie – od dnia jej ogłoszenia stronie. (art. 129 § 2 w zw. art. 144 Kpa).
- jeżeli zażalenie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał postanowienie, uzna, że to zażalenie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nowe postanowienie, w którym uchyli lub zmieni zaskarżone postanowienie. (art. 132 § 2 w zw. z art. 144 Kpa). W konsekwencji tego unormowania właściwy organ podmiotu doktoryzującego w terminie 7 dni od dnia otrzymania zażalenia może samodzielnie zmienić postanowienie o odmowie dopuszczenia do obrony, jednakże pod warunkiem, że uzna wszystkie podniesione w zażaleniu zarzuty. W przypadku, gdy organ ten nie zgadza się z którymś z zarzutów, winien przekazać zażalenie do Rady Doskonałości Naukowej.

Środki zaskarżania rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniach o awans naukowy

- postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora –
c. d.

Odmowa dopuszczenia do obrony

- organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

1) utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie albo

2) uchyla zaskarżone postanowienie w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając te postanowienie – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo

3) umarza postępowanie zażaleniowe. (art. 138 § 1 w zw. z art. 144 Kpa).

- organ odwoławczy może uchylić zaskarżone postanowienie w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy postanowienie to zostało wydane z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy. (art. 138 § 2 w zw. z art. 144 Kpa).

Środki zaskarżania rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniach o awans naukowy

- postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora – c. d.

Odmowa nadania stopnia doktora

Od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora przysługuje odwołanie do RDN. (art. 193 ust. 1 ustawy).

Co wynika z ustawy ?

- termin na wniesienie odwołania wynosi 30 dni od dnia doręczenia decyzji.
- organ, o którym mowa w art. 178 ust. 1, przekazuje odwołanie RDN wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.
- RDN rozpatruje odwołanie po zasięgnięciu opinii co najmniej 2 recenzentów.
- po rozpatrzeniu odwołania, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, RDN utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, o którym mowa w art. 178 ust. 1, tego samego albo innego podmiotu doktoryzującego.

W kwestiach nieuregulowanych w ustawie, podobnie jak przy zażaleniu na odmowę dopuszczenia do obrony, znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy Kpa.

Środki zaskarżania rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniach o awans naukowy

- postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego –

Odmowa nadania stopnia doktora habilitowanego

Od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego przysługuje odwołanie do RDN. Przepisy art. 193 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio. (art. 224 ust. 1 ustawy).

Zatem co wynika z ustawy?:

- termin na wniesienie odwołania wynosi 30 dni od dnia doręczenia decyzji.
- organ, o którym mowa w art. 178 ust. 1, przekazuje odwołanie RDN wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.
- RDN rozpatruje odwołanie po zasięgnięciu opinii co najmniej 2 recenzentów.
- po rozpatrzeniu odwołania, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, RDN utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, o którym mowa w art. 178 ust. 1, tego samego albo innego podmiotu doktoryzującego.

W kwestiach nieuregulowanych w ustawie, podobnie jak przy zażaleniu na odmowę dopuszczenia do obrony, odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy Kpa.

Środki zaskarżania rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniach o awans naukowy

- postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora –

Odmowa wszczęcia postępowania w sprawie nadania tytułu profesora

Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do RDN. (art. 228 ust. 2 zdanie drugie ustawy).

Ustawa nie zawiera szczególnych unormowań dotyczących wskazanego środka zaskarżenia, co oznacza, że zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 228 ust. 9 ustawy należy do niego odpowiednio stosować przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. W tym przypadku najważniejsze instytucje odpowiedniego stosowania przepisów Kpa są tożsame z tymi, które zostały wskazane przy odmowie dopuszczenia do obrony.

Środki zaskarżania rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniach o awans naukowy

- postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora – c. d.

Odmowa wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora

Od decyzji (odmawiającej wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora) przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia decyzji. art. 228 ust. 6 zdanie drugie ustawy).

RDN rozpatruje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 6 miesięcy od dnia jego doręczenia. W postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy RDN może zasięgać opinii recenzentów, o których mowa w ust. 3.

W kwestiach nieuregulowanych w ustawie, podobnie jak przy innych środkach zaskarżenia na rozstrzygnięcia wydawane w postępowaniach o awans naukowy, odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy Kpa.

Weryfikacja uzyskanych stopni i tytułu w trybach nadzwyczajnych

- W przypadku zaistnienia określonych w Kpa przyczyn wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie nadania stopnia doktora albo rażącego naruszenia prawa przez podmiot doktoryzujący, RDN wydaje postanowienie o wznowieniu postępowania i wskazuje podmiot doktoryzujący, który prowadzi postępowanie. (art. 194 ustawy).
- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o stopień doktora przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, podmiot doktoryzujący stwierdza nieważność decyzji o nadaniu stopnia. (art. 195 ustawy).
- W przypadku zaistnienia określonych w Kpa przyczyn wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego albo rażącego naruszenia prawa przez podmiot habilitujący, RDN wydaje postanowienie o wznowieniu postępowania i wskazuje podmiot habilitujący, który prowadzi postępowanie. (art. 194 w zw. art. 225 ustawy).

Weryfikacja uzyskanych stopni i tytułu w trybach nadzwyczajnych c. d.

- W przypadku gdy osoba ubiegająca się o stopień doktora habilitowanego przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, podmiot habilitujący stwierdza nieważność decyzji o nadaniu stopnia. (art. 195 w zw. z art. 225 ustawy).
- Do decyzji i postanowień wydawanych w postępowaniach o awans naukowy znajdują również zastosowanie przepisy Kpa dotyczące uchylenia, zmiany oraz stwierdzenia nieważności decyzji, jak i te, które dotyczą wznowienia postępowania.

Problematyka stosowania przepisów ustawowych dotyczących postępowań o awans naukowy

Można wyróżnić następujące zagadnienia dotyczące problematyki stosowania przepisów ustawowych w postępowaniach o awans naukowy:

- Interpretacja zakresu odpowiedniego stosowania przepisów Kpa w materii ustawowo nieuregulowanej.
- Brak przepisów wykonawczych do ustawy dotyczących zagadnień proceduralnych (odmienne regulacje przyjmowane indywidualnie przez podmioty doktoryzujące lub habilitujące).
- Brak legalnych definicji niektórych materialnoprawnych przesłanek dotyczących uzyskania awansów naukowych.
- Brak przepisów dotyczących kryteriów oceny osiągnięć osób ubiegających się o awans naukowy.

Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy

Rada
Doskonałości Naukowej

Podstawy prawne działania Rady Doskonałości Naukowej

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2018 r.

Poz. 1668

USTAWA
z dnia 20 lipca 2018 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Uznając, że dążenie do poznania prawdy i przekazywanie wiedzy z pokolenia na pokolenie jest szczególnie szlachetną działalnością człowieka, oraz dostrzegając fundamentalną rolę nauki w tworzeniu cywilizacji, określa się zasady funkcjonowania szkolnictwa wyższego oraz prowadzenia działalności naukowej w oparciu o następujące pryncypia:

- obowiązkiem władzy publicznej jest tworzenie optymalnych warunków dla wolności badań naukowych i twórczości artystycznej, wolności nauczania oraz autonomii społeczności akademickiej,
- każdy uczony ponosi odpowiedzialność za jakość i rzetelność prowadzonych badań oraz za wychowanie młodego pokolenia,
- uczelnie oraz inne instytucje badawcze realizują misję o szczególnym znaczeniu dla państwa i narodu: wnoszą kluczowy wkład w innowacyjność gospodarki, przyczyniają się do rozwoju kultury, współkształtują standardy moralne obowiązujące w życiu publicznym.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Warszawa, dnia 4 stycznia 2019 r.

Pozycja 2

ZARZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾
z dnia 28 grudnia 2018 r.

w sprawie statutu Rady Doskonałości Naukowej

Na podstawie art. 191 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. „Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. poz. 1668) zarządza się, co następuje:

- § 1. Określa się pierwszy statut Rady Doskonałości Naukowej stanowiący załącznik do zarządzenia.
- § 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: J.A. Gowin

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka, na podstawie § 1 ust. 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 2317 oraz z 2018 r. poz. 1998).

Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy c. d.

Rada Doskonałości Naukowej rozpoczęła swą działalność z dniem 1 czerwca 2019 r. RDN działa na rzecz zapewnienia rozwoju kadry naukowej zgodnie z najwyższymi standardami jakości działalności naukowej wymaganymi do uzyskania stopni naukowych, stopni w zakresie sztuki i tytułu profesora. RDN w zakresie prowadzonych postępowań pełni funkcję centralnego organu administracji rządowej.

W skład RDN wchodzi po 3 przedstawicieli każdej dyscypliny, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1818).

RDN dzieli się na 8 Zespołów, które odpowiadają dziedzinom określonym we wskazanym rozporządzeniu.

Organami RDN są:

- 1) przewodniczący;
- 2) prezydium.

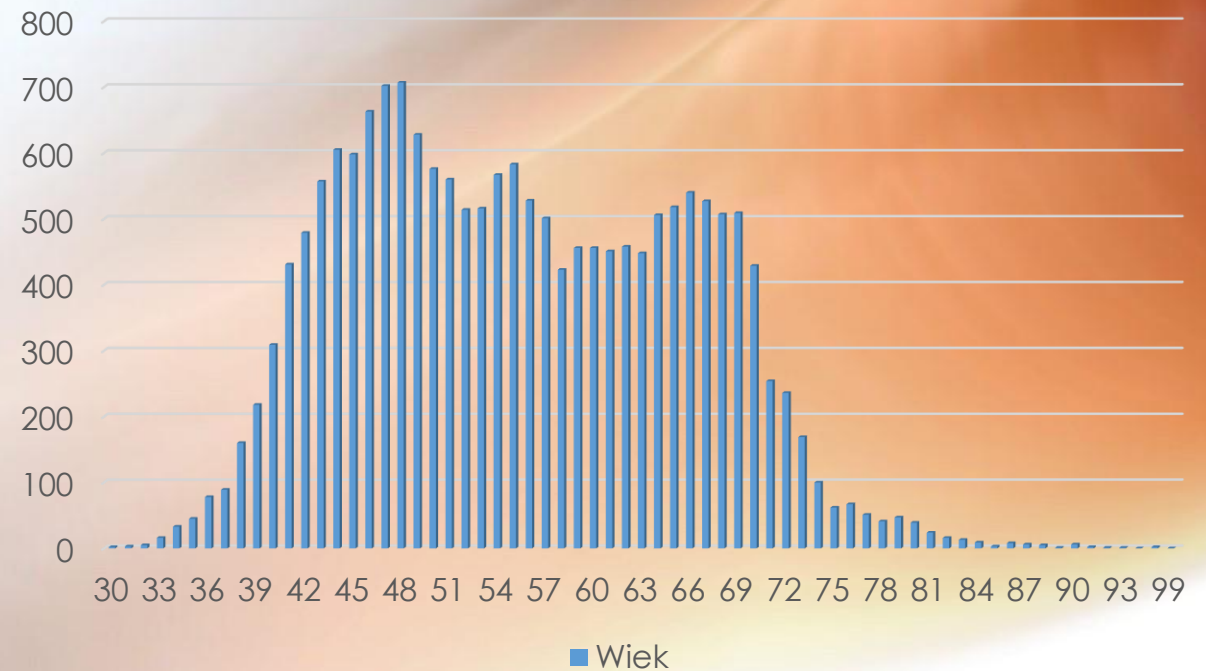
Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy c. d.

Informacje o pierwszych wyborach do RDN

Liczba osób uprawnionych do głosowania 28721

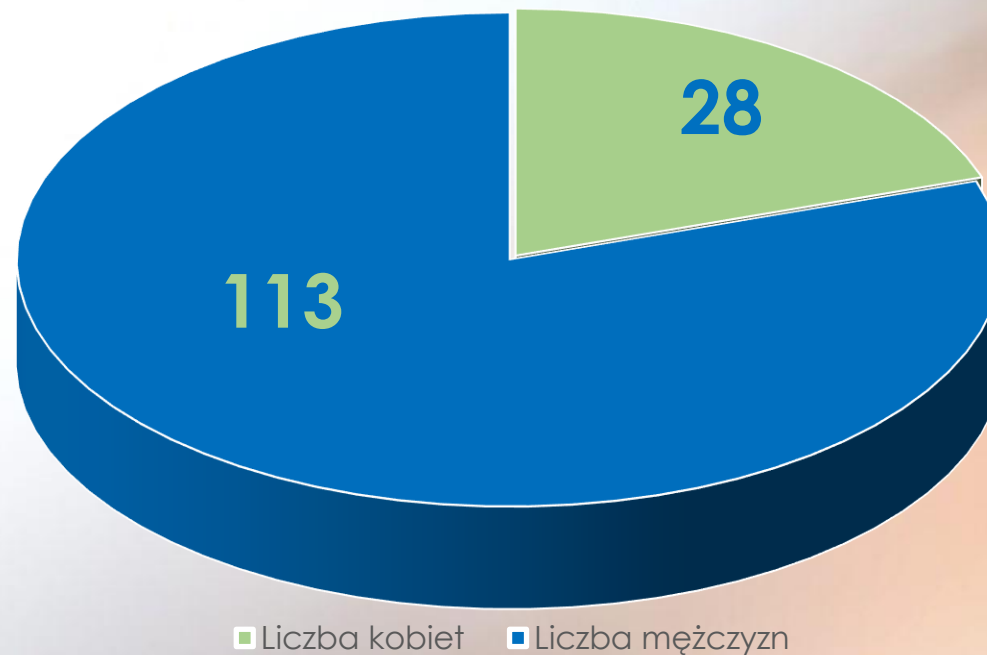

Liczba osób, które wzięły udział w głosowaniu w podziale na wiek

Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy c. d.

Informacje o pierwszych wyborach do RDN
Liczba kandydatów wybranych w podziale na płeć

Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy c. d.

Kompetencje i zadania

- **Wprowadzanie określonych danych do Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.**
- **Współdziałanie w ramach postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego z podmiotami habilitującymi.**
- **Wyznaczanie podmiotów doktoryzujących oraz habilitujących w przeprowadzenia postępowań o awans naukowy w ustawowo określonych przypadkach.**
- **Przeprowadzanie postępowań w sprawie nadania tytułu profesora.**
- **Występowanie jako organ II instancji w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz doktora habilitowanego.**
- **Sprawowanie nadzoru nad podmiotami doktoryzującymi oraz habilitującymi.**

Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy c. d.

Kompetencje i zadania

- **Prowadzenie postępowań nadzwyczajnych w sprawach nadania stopnia doktora oraz doktora habilitowanego.**
- **Wydawanie decyzji administracyjnych w przedmiocie uchylenia decyzji w sprawie nabycia uprawnień równoważnych uprawnieniom wynikającym z posiadania stopnia doktora habilitowanego.**
- **Zgłaszanie kandydatów na członków międzynarodowego zespołu ekspertów oceniających wnioski składane przez uczelnie akademickie w konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”.**
- **Wydawanie opinii w ustawowo określonych sprawach.**

Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy c. d.

Nowe zadania od dnia 1 stycznia 2021 r.

- **Zgodnie z art. 179 ust. 10 ustawy wprowadzającej z dniem 1 stycznia 2021 r. Rada Doskonałości Naukowej wstępuje w prawa Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.**
- **Zgodnie z art. 187 ust. 3 ustawy wprowadzającej od dnia 1 stycznia 2021 r. postępowania, o których mowa w ust. 1 i 2 (postępowania wznowione na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki), prowadzi Rada Doskonałości Naukowej.**
- **Zgodnie z art. 187 ust. 7 ustawy wprowadzającej od dnia 1 stycznia 2020 r. postępowania, o których mowa w ust. 5 i 6 (postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności postępowania na podstawie art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki), przejmuje Rada Doskonałości Naukowej.**

Powyższe oznacza, że z dniem 1 stycznia 2021 r. Rada Doskonałości Naukowej wejdzie w dotychczasowe prawa Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów w zakresie wszystkich postępowań, w których organ ten uczestniczył i które do wskazanej daty nie zostały zakończone.

Omawiane regulacje dotyczą także wejścia w stosunek prawny w ramach postępowań sądowoadministracyjnych.

Rada Doskonałości Naukowej – rola i zadania w postępowaniach o awans naukowy c. d.

Dobre praktyki

- Istotnym zadaniem Rady Doskonałości Naukowej, jako podmiotu działającego na rzecz zapewnienia rozwoju kadry naukowej zgodnie z najwyższymi standardami jakości działalności naukowej wymaganymi do uzyskania stopni naukowych, stopni w zakresie sztuki i tytułu profesora, jest propagowanie dobrych praktyk naukowych oraz akademickich, w szczególności w zakresie postępowań o awans naukowy.
- W zakresie realizacji tego zadania Rada Doskonałości Naukowej krzewi przede wszystkim postulaty dotyczące rzetelnego sporządzania recenzji w toku postępowań o awans naukowy, które stanowią jednej z najistotniejszych czynników warunkujących zachowanie wskazanych standardów rozwoju kadry naukowej.
- Informacje dotyczące dobrych praktyk w postępowaniach o awans naukowy oraz zawsze aktualne komunikaty dotyczące tej materii dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rady Doskonałości Naukowej pod adresem: www.rdn.gov.pl

Dziękuję za uwagę